

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 24.

V Ljubljani, v soboto 30. januarija 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 29. januarija.

Poročilu včerajšnje seje imam še nekoliko dopolniti. Zoper volitev poslanca Šukljeja je zopet došlo nekaj protestov, ki so se izročili legitimacijskemu odseku.

Izmed vladnih predlogov, omenenjam postave, ktere namen je varovati delavce zoper nezgode. Taka postava bila je že lani izročena državnemu zboru in obrtnijski odsek jo je tudi dovršil, toda zbor je ni mogel več obravnavati, ker je bil prezigodaj sklenjen. Tudi zdaj se bo ta predlog v pretres izročil obrtnijskemu odseku, ki bo imel ž njim veliko lagljeji posel, kakor lani. Za načelnika temu odseku je bil v pričetku državnega zbora izvoljen poslanec Hausner, ki se je pa včeraj zarad bolehnosti tej časti odpovedal; gotovo si bo poslanec Zallinger prizadeval priti na njegovo mesto, pa težko, da bi se mu posrečilo, ker je še vsem preživo v spominu, kako brezobzirno in brez-taktno je temu odboru načeloval v prejšnjem zasedanji.

Drug važen predlog, ki ga je izročila vlada, zadeva dohodninski davek državnih železnic, od ktere bodo morale tudi državne železnice plačevati navadne deželne in občinske priklade.

Dnevni red včeraj ni bil rešen, ker je v temeljevanje posameznih samostalnih predlogov požrlo veliko dragega časa. Prvi je dr. Keil v temeljeval svoj predlog, ki je v nekaki zvezi z vladnim načrtom gledé deželnih in občinskih priklad, ki bi jih morale plačevati tudi državne železnice. Predlog njegov se je izročil davkarskemu odseku v pretres.

Veliko bolj obširen razgovor je bil pri prvem branji samostalnega Kreuzigovega predloga o premembni bagateljni sodnijskih obravnjav. Kreuzig namreč trdi, da so te obravnave predrage, da bi se ne smeli računati nobeni drugi stroški, kakor koleki, da bi priče in tožniki ne smeli zahtevati nobenega plačila itd. Kreuzig je Dunajski demokrat in ž njim vred sta ta predlog sprožila tudi še dva druga demokrata, namreč Kronawetter in Lueger. Tretji Dunajski poslanec Vrabc pa s tem predlogom ni prav zadovoljen; ako tožnik dostokrat brez potrebe nadležuje dolžnika, se pa narobe zgodi, da tudi dolžnik nalašč nagaja svojemu upniku. Zakaj bi toraj ta ne iskal povračila za pota in sitnosti, ki mu jih po nepotrebnem napravljajo? Sicer pa je Vrabc rekel, da bo tudi on glasoval za to, da se ta predlog izroči justičnemu odseku, ki bo imel priliko prevdarjati, je li res tako dober in koristen, kakor se trdi. Četrtri Dunajski poslanec Suess pa je naravnost trdil, da bagateljne razprave ni treba nič preminjati, ker zadostujejo sedanje določbe. Govoril je še Dunajski poslanec dr. Kronawetter, ki je omenjal, da bi ljudje ne smeli tirjati odškodnine, ako jih kličejo za priče k sodnji, ker se oni ne dobé povračila, ki so po nedolžnem v ječo obsojeni. Tudi je grajal, da mora tožnik za vsako tožbo imeti odvetnika. K vojakom mora iti sam, samo k sodnji mora poslati koga družega. Konečno se je oglašil še nemško-česki radikalec in pospeševatelj staro-katoličanstva, poslanec Strache, ki je izrekel svoje dvome, da bi se s tem predlogom sodstvo polajšalo in pocenilo. Zato se mu predlog zdi čisto nepotreben. Pa

še nek drug vzrok je spravil Stracheja na noge. Poslanec Kreuzig je namreč razposlal nek oklic do obrtnikov za vstanovo nemško-avstrijske obrtnijske zadruge. Strache, ki pozná samo nemštvo, avstrijsstva pa ne, se je toraj spodtikal nad nemško-avstrijskim društvom in je porabil včerajšnje priliko za očitanje, da je Kreuzig vladni najemnik, da hoče obrtnike vladi spraviti v roke, da mu pa nemško-česki obrtniki ne pojdejo na limance itd. Kreuzig je širokoustnega českega Nemca dobro zavrnil, da pri obrtnijskih vprašanjih ne pozná nobenega razločka med narodi, in da mu je ljub vsak zaveznik, bodisi Nemeč ali Slovan. Predlog Kreuzigov izročil se je potem justičnemu odseku.

Za njim je česki poslanec Wiedersperg v temeljeval svoj predlog, da bi bilo medicinarjem dovoljeno enoletno prostovoljstvo pri vojaki odložiti dotlej, da dovrše svoje študije. Pri vojaki manjka zdravnikov, in taki mladi zdravniški prostovoljci bi bili vojaštvu jako na korist. Predlog se je v pretres izročil vojnemu odseku.

Ob dveh popoldne je g. predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za ponedeljek.

Na dnevnem redu so včeraj ostale reči in nekaj drugih prvih branj.

Tretja seja bo pa v četrtek, 4. februvarja, in bo zarad tega važna, ker se bode vršila definitivna volitev državno-zborovega predsednika, ki brez dvombe ostane dr. Smolka. K tisti seji se bodo pač menda že sošli tudi oni poslanci, ki so dozdej ostali še doma.

Pogled v Španijo.

Že leta 1845 je govoril Pastos Diaz: „Bojim se, da je Španija vsled politične napake postala Poljska na jugu.“ In v resnici, koliko krvavih bojev je bojeval narod, koliko krvi popila je zemlja španjska vsled neprevidnih oporok svojih kraljev. Zadnji Habsburžan starejšje španjske rodovine, Karol II., je izvolil v oporoki za naslednika vojvodo Anjouskega, žlahtnika Ludovika XIV., kralja francoskega, kar je zakrivilo znano dolgoletno vojsko (1701—1714). Tako je tudi Ferdinand VII. prelomil postavo ter drugim svojim slabostim pridružil še to, da je iz slepe ljubezni do svoje soproge Kristine in triletne hčere Izabele zavrgel sališko podedovalno postavo ter v novo vpeljal staro kastilsko. Tako je siloma odstavil pravnega naslednika, svojega brata Don Karla, ter v oporoki izvolil naslednico svojo soprogo, oziroma hčer. Ferdinand VII. ni imel do tega nikake pravice, in Don Karlos se je moral pognati za svoje in svojih naslednikov pravo. Krvavi boji so pustošili rodovitna tla. Vzhodne evropske države so se potegovale za pravico, vojvoda Modenski bil je na strani Don Karla, pa Francija in Anglija ste odločili ter se iz osebnih koristi potegnili za kraljico. V zapadni Evropi je sploh v istem časi postalo zgodovinsko pravo „tabula rasa“, toraj ni čuda, da je Kristina s tujo pomočjo plačala pogodbo v Bergari. Celó liberalni možje so zmajevali z glavami nad nesramnim činom, krvavi robec ostal je mnogim v spominu.

Znana je zgodovini dolga vrsta ženskih slabosti, matere in hčere, škodljivi vpliv francoskega kralja. Leta 1841 je prisilil maršal Espartero kraljico Kri-

stino, da je zapustila kraljevi prestol in Španijo. Esparstero se je moral dve leti pozneje umakniti Narvaezu. Sedaj je polnoletna Izabela sama prevzela vladarstvo ter poskušala srečo z Odonellom, Serranom in zopet z Narvaezom. Častihlepni generali so menjavali svoje dostojanstvo, povzročevali vedno vojaške zarote, dežela pa je krvavela in plačevala. Konfiskovano cerkveno premoženje ni zadostilo raznim potrebam. Leta 1868 naredé generala Serrano, Prim ter admiral Topete konec Izabelni vladi, zrušil se je zadnji bourbonski prestol.

Pride na vrsto kratek poskus z republiko, Amadeo, laški princ, kralj brez kraljestva, na to zopet kratek republikansk odmor, „pronunciamento“ Martinez-Camposov, Alfonso XII., prva njegova ženitev s princezino Marijo de las Mercedes, druga s princezino Kristino iz staroslavne habsburške hiše. Vse svoje moči je posvetil mladi in blagi kralj svojemu narodu. Mala ni bila njegova naloga, ker mogočna stranka, nasprotna vladni sistemi, je večkrat dvignila ponosno svojo glavo. Bil je večkrat na križpotji — konservativen ali liberalen? Lovil se je med Canovasom, Sagasto in Posado Herrero. Umrl je v evtoči dóbi svojega življenja knežji mladenič, ki je imel gotovo gorko srce za svoj narod, a gledal in vžival malo veselja. Vedel je dobro, komu se ima zahvaliti za svojo krono. Politišk general — največa nadloga pirenejskega poluotoka — ga je pripeljal pri stranskih vratih v kraljevo sobo. Spoznal je dobro, da ne vlada z božjo pravico, a tudi ne s pooblastilom svojega naroda. Prepričan je bil, da je le sredstvo oportunistva, posledica kompromisa — do nedoločene časa.

Komu naj bi bil zaupal? Vodil ga je njegov dober genij. Izvolil si je naprvo za svetovalca Canovasa, ki v mnogem nadkriljuje druge španjske državnike liberalne šole, da-si ni noben Cato. Posegel je malo dalje na levo in skušal s Sagasto pridobiti si dinastiško levico; konečno poskusi s Posado, da bi skrajni levici zaprl vrata. Prepričan se je, da človek ni nikoli dovolj bogat, da bi poplačal vsako tirjatev. Vrnil se je zopet po ovinku k Canovasu nazaj, ki je tudi mlademu kralju zatisnil oči.

Sreča, slučaj, previdnost, ali kakor že imenujemo spletke dogodjajev in okoliščin, niso zvezde vodnice potomcev Ferdinanda VII. Sprejel je pragmatiško sankcijo, zakopal v papirje pravice svojega brata Don Karla in naslednikov. Pa pravica ne zamre, vedno in vedno ostane iz krste. Smrt, najhujši sovražnik, vzela je zmagovitega Alfonza, pravni naslednik pa čaka trenutka, da mir prinese okrvavljeni deželi in ne boja. Najboljše, kar more storiti.

Ko je Alfonso XII. zatrl vstajo Karlistov, oživilo se je upanje, da je vprašanje o nasledstvu rešeno definitivno, toda s kraljevo smrtjo stopilo je vprašanje zopet v prvi stadij. Kraljeva vdova enacega imena je prevzela vladno za mladoletno hčerko. Vendar je nasprotje mnogo večje.

Pred polstoletjem je stala nasproti kraljica Kristina postarnemu svaku Don Karlu. Ona, zvrta ženska; nasprotnik pobožen pa nevkreten mož, zaupljiv ljudem, nevrednim zaupanja. Danes imamo mlado plemenito kraljico, kateri je politika tuja; nanjo preži mlad princ, izkušen v boji, ki ga čaka z orožjem v roki pravice svojega starega očeta. Da bi le prej ne tresel drevesa, dokler sadje ni zrelo ter imel nekaj sočutja do nesrečne vdove.

Mirno se je vršila sprememba vlade. Ves narod

je žaloval po svojem plemenitem kralju. Volkovi so se čez noč sprevergli v mirna jagnjeta, politični generali so postali lojalni podaniki. Kraljica ni sama, podpira jo izkušeni, izvežbani vojvoda Montpensier-ski. Mogoče je, da bode Kristina tam delo pričela, kjer je obstala roka pokojnega soproga.

Vendar mučna tišina na pirenejskem obnebi ne obeta kaj prida. Čemu je odstopil Canovas ter kraljici priporočil liberalnega Sagasto? Častizeljni Canovas je imel gotovo posebne vzroke. Canovas pozná položaj v deželi, pozná možé dinastiške levice, katerim je ljubše sedauje stanje, kakor krvav prevrat. Toda vse je le začasen kompromis, da se stranke pripravijo na boj. Canovas je skrbel za osebno varnost, kraljico pa je pustil v vrtinci. Prej ali slej bi bili morda razburjeni valovi vrgli samoljubnega Canovasa s krova državne ladije, ali nekaj časa bi še varoval kraljico nevarnosti, mogoče je tudi rešil. Sagasta je izdal neizvršljiv program. Obeta versko prostost in hoče z Rimom ostati v starem prijateljstvu, liberalcem in konservativcem spolniti želje. Koga hoče prevariti?

V Španiji je močna republikanska stranka. Močna je, ker je edina v smotru, trdna je, ima zaslonbo v Franciji in ker so primeroma nasprotni ji stranke nejedine med seboj. Nevarna je posebno zato, ker se je tudi vojna navzela njenega duha. Že kralj Alfonzo je javno priznal, da ima le do enega poveljnika popolno zaupanje, in ta je Quesada. Korupcijo v vojno je zanesla oporoka Ferdinanda VII. in pa potreba obeh kraljic, Kristine in Izabele. Vojaških vstaj niso zadušili z orožjem, marveč z redovi in zlatom. Srečni časi, ko so plačevali zarote, bližajo se brzkone.

Politične razmere silijo francoske republikance, da podpirajo ljudovlado v Španiji. Soditi po človeški pameti, zná se jim posrečiti, nesrečna vdova jih ne more ovirati. In če se delo posreči, smemo trditi, da ne za mnogo let; kajti španjski narod nima toliko moči in potrpežljivosti kakor francoski.

Od Ferdinandove smrti je vlada v Španiji konstitucijska. Pol stoletja že hodi liberalizem po glavah naroda španjskega. Podrepniki in kruhoborci so v imenu Kristine in Izabele tlačili narod, prevzetni generali so zbadali priprostega moža z ostrogami v ledje. Znamo pa doživeti drugo „Vende“ in leto 1809 na Tirolskem. Državni organizem mora preboleti in krvava bo „kriza“. Boj se bode bojeval ne za Kristino, niti za Karla, temveč za ljudovlado in monarhijo.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. januarija.

Notranje dežele.

Tržaški cesarki namestnik *baron Pretis* odpeljal se je ta teden na Dunaj. Ali je šel mož sam po svoji previdnosti ali je moral iti sporočat o nesrečnem izidu volitev v Trstu, tega ne vemo. Šel pa je in tudi srečno tje kaj prišel. Več o njem pisati se nam pa ne zdi prav varno, ker hvaliti ga ne moremo, grajati ga pa ne smemo, sicer bi se utegnul g. državni pravdnik na list naročiti in bi našim čitateljem nič ne ostalo, kakar se je to predvečerjem „Narodu“ zgodilo.

Da ima *Hrvaška* novega načelnika v ministerskem oddelku za nauk in prosveto namesto ranjcega Vončine v osebi dr. Štefana Speveca, dosedanjega podpredsednika v deželnem zboru, smo že povedali. Omenjeni dostojanstvenik vstopil bo v svoj novi delokrog še-le konec tega meseca. Zavlaika ima svoj povelj v raznih opravilih, ktere mora Spevec v svoji dosedanji lastnosti še zgotoviti, preden se odpove podpredsedništvu deželnega zbora in ob enem izstopi iz regnikolarne deputacije, kjer je za člana. Naslednik njegov na Zagrebški univerzi, kjer je predaval rimsko pravo, še ni določen. Poganjata se dva za tisto mesto in sicer dr. Aleksander Egersdorfer, kraljevi državnopravdniški namestnik sedaj v službi pri kr. nadpravdništvu in pa dr. Ivo Malin, koncipist pri pravoslovnem oddelku. Kdo bode mesto dobil, se bo kmalu določilo. — Regnikolarna deputacija je 27. t. m. svoja dela dovršila in poročevalec Miškatovič dobil je nalog, da izdela poročilo do 10. febr. Deputacija je sicer sklenila tajnost svojih razprav javnosti nasproti, toda ker je Miškatovič poročevalec, ne bo dolgo, da bomo kaj o tem slišali.

Prvi Jugoslovan, Djakovarski škof *Strossmayer* poslal je ranjenim Bolgarom zdatno podporo v denarjih in drugih rečeh. Ob enem jim je pa pisal, da občuduje njih hrabrost, za ktero jim prav iz srca čestita. Nato je Strossmayer od Karavelovega prejel sledeče pisanje: „Prečastiti vladika! Z največo radostjo čital sem Vaše ljubeznjivo pismo in z največjo hvaležnostjo sprejel sem dar, ktere

ste naklonili našim ranjenim. Ni prvokrad, da ste ponudili svoje roko na pomoč naši domovini. Dolgo že poznam v Vas najplemenitega zastopnika hrvaškega naroda, ktereга tudi mi kot svojega brata ljubimo, kajti v težavnih trenutkih in hudih časih potegnili ste se z navdušenjem za nas in našo sveto reč. Našim ranjenim poslal je tudi jako zdatne podpore. Povse pravično dejanje (združenje Bolgarov) razdvojilo je dva slovanska rodova, in krvavi boj, ki je temu sledil, omajal je pri enem rodu vse tesneje vezi, pri drugem pa obudil prepričanje, da se je-le-ta boril za svetost svojih pravic! Hrvaški narod se je nam nasproti tako obnašal, da se smemo v enakih slučajih tudi v bodočnosti popolnoma nanj zanašati. Pomoč, na ktero se od Vaše strani zanašamo, nam bo tembolj dobrodošla, ker vemo, da pride iz odprtega srca. Konečno mi je Vaši prečastitosti le še omeniti, da sem Vaš vroč pozdrav sporočil našemu knezu, kteri mi je naročil sporočiti Vam njegovo najlepšo zahvalo in najvišje spoštovanje.“ Ta Strossmayerjev čin je zopet jeden najlepših dokazov, da Slovan pravo slovansko vzajemnost še le tedaj v prav pravi luči pokaže, kedar vidi brata v nesreči.

Vnanje države.

Grki imajo pogum, če le ni navidezen, pisali smo včeraj na tem mestu, in glejte, prišel je telegram iz grške prestolnice, nekđaj tako slavni Aten, ki nam sicer nekoliko po ovinkih „Agence Havas“ sporoča, da so si Grki spremislili. Ministrom so se ali oči odprle, da je mnogo psov zajčja smrt, ali pa v resnici niso imeli pravega poguma za boj in so le strašili, če bi se bilo morda dalo potem do sedaj še nenavadnem potu kaj Epira pridobiti. Naj že bo stvar sama na sebi, kakor hoče, Grki so rekli, da obesijo puško na klin in se vklonijo volji Evrope. Novica ta je več vredna, kakor dve nasprotni vsebine, da bi tudi le resnična bila. Zibelka njena „Agence Havas“ ne slovi namreč nič kaj posebno, kar se resnicoljubnosti tiče, pač pa jako obrajta lov na „časnikarske in politične race!“ Dolgo ne bo, in tudi tukaj bomo zvedeli, koliko je resnice na tem telegramu in na novogrškem junaštvu, ktero je včeraj še skupno Evropo na boj izzivalo, danes pa že puško v koruzo vrglo, roke sklenilo in djalo: Podam se Vam.

Srb in *Grk* sta se baje med seboj dogovorila, preden sta jela skupno Evropo na boj klicati. Da imata oba enako bolezen, da ju namreč sedanje preozke državne meje tišče je pač očitno. Srbija je toraj Grke nagovorila, da naj ji pomagajo do razširjanja mejá do mejnikov nekdanjega srbskega cesarstva, Grška hoče pa Tracijo in Macedonijo pod svojo oblast spraviti. Kako da naj bi se bila vredila državna meja med novo Srbijo in Bolgarijo, rekel je kralj Jurij, naj bo pa Milan sam preskrbel, saj je tič za take reči, in se Grki ondi ne bodo prav nič vmes vtikali. Škoda, da so bili to le zlati gradovi, ktere sta si Milan in Jurij zidala v oblake in so se že pri prvem koraku skupne Evrope razsuli, ktera je svoje zahteve po razoroženju ravnokar z brodovjem v helenskem morji podpreti mislila.

Dardanele jele so Rusom bolj kakor kedaj poprej — v novejšem času po glavi šumeti. Ta šum je tem večí, čim bližje je po mislih nekterih politikarjev smrti bolni mož. So, ki mislijo, da bi ga morda še rešili, če bi mu zopet nekoliko mesá izrezali, na pr. Bolgarijo in iztočno Rumelijo. Mi pa mislimo, da Turka tudi to ne bo več rešilo, kajti kjer je v celem telesu kri spridena, ondi se ni zdravja več nadjati. Teh misli so tudi Rusi. Ker vedó, da bolni mož ob zlatem rogu ni prazen, jeli so misliti, kaj bi bilo najbolje podedovati za njim, da bi se izplačalo. Zlati rog sam na sebi s Carigradom je že nekaj vreden, toda ključa nima. Ključ k temu leži v Dardanelah, toraj se morajo najpoprej te dobiti. Carigrad mora se vtrditi od zapadne strani, kakor se je to zgodilo pri Petrogradu s Kronstadtom. Kje naj bi pa Rusija pred Carigradom drug tak Kronstadt postavila? Nikjer drugje ne, kakor v Dardanelah, kajti čegar bodo Dardanele, tisti bode tudi gospodar v Carigradu. Tako sodijo in računijo Rusi in reči se mora, da pametno računijo. Čegar last bodo Dardanele, tistega čast odsevala bode iz Carigraskih minaretov, kedar bodo bolnega moža prištelí v Evropi k — ranjikim!

Jednakopravnost v zatiranji je na *Ruskem*, in tako je prišla tudi vrsta na Nemce protestante v Kurlandiji. Plemstvo je hotlo caru poslati pismo, car ga ni hotel sprejeti in tako jim naznanil, da se bode porusovalo naprej, kakor dosihmal, in zgodovinske pravice Kurlandske se morajo umakniti državnemu blagru Rusije. Ali pa bode moč zatreti Nemce po bregovih vzhodnega morja? — Nemški časopisi se britko pritožujejo nad takim ravnanjem. Tega sicer nikdo ne more odobravati, lahko bi pa tudi vprašali, kje so bila takrat usmiljena srca nemških protestantov, ko so bili uniti v Podlahiji še huje zatirani, ko so se pa, prestavši neznanu trpljenje, obrnili do cara, tirali so jih kar trumoma v Sibirijo? Kdor pomiluje le svoje, tega usmiljenje je pač le od danes do jutri.

Angleška sedanja vlada se je pred volitvami izjavila, da če bi pri tistih ne dobila zadosti zdatne večine, kar se je tudi prav tako zgodilo, bo le še tako dolgo ostala, da se pri prvi seji pokaže,

ali ima morda trditi pri zdatni manjšini kaj upanja na krmilu ostati ali ne. Telegram 27. t. m. prinesel nam je novice, da Salisburyjeva vlada tudi te nima, kar si je pa prav sama zakrivila s svojim postopanjem proti Irceim, ktere je mislila na led speljati; spodletelo je pa nji sami, da je padla. Zbornica ji je izrekla nezaupanje v adresi na krono in ji je s tem namiguila, da je že dodelala in lahko gré! Sedaj niti tako dolgo ne bo ostala, da se adresna debata dožene. Tri točke pognale so jo s krmila in sicer so se konservativci najdali, da jim zbornica ne bo nasprotovala pri Collingovem predlogu, kteri vladi očita malomarnost, zakaj da se niso dovolile zakupnikom malih zemljišč zdatne olajšave, kar bi bilo narodno gospodarstvo zdatno povzdignilo. Drugič so se zanašali, da jim zbornica odobri predloge za Irsko, ki so se tudi zavrgli in tretjič jim je pa še Grška vrat zavila. Gledé poslednje zahtevali so brodovja, ktero naj bi takoj odpulilo v grško morje in tudi temu predlogu so se liberalci na vse moč uprli. Ako se kraljica odloči in odstop ministerstva Salisbury sprejme, imeli bomo drugi mesec že novo ministerstvo v Londonu. (Gl. današnji telegram iz Londona.)

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 29. januarija. (Dvorni bal. — Bismarkovanje.) Sinoči bil je na cesarskem dvoru bal, h kateremu so bili povabljeni tudi vsi državni poslanci. Bal je bil jako sijajen in se ga je vdeležila cela cesarska družina: cesar, cesarica, cesarjevič Rudolf, princesinja Štefanija, nadvojvodinja Valerija in drugi nadvojvodi in nadvojvodinje; dalje so bili prišli vsi ministri, vsi vnanji poslanci z sprogami in hčeramí, visoko plemstvo in dostojanstveniki, vojaštvo itd. itd. Posebno živahno se je plesa vdeleževala mlada nadvojvodinja Valerija, ki se je letos prvič vdeležila javnega bala, cesar in cesarica pa sta radostno gledala na mlade plesalce in se pogovarjala z raznimi gospodi in gospemi, ki sta jih bila poklicala k sebi. Zarad hude soparice bilo je nadvojvodinji Valeriji nekoliko slabo prišlo in šla je s svojo spremljevalko iz dvorane in cesarica za njo, pa kmalo so se zopet vrnile nazaj in mlado ljudstvo je ples nadaljevalo. Okoli polnoči bilo je konec krasne veselice.

Liberalni-nemški listi Dunajski Bismarku danes slavo pojó, ker je včeraj tako hudo in strastno napadal Poljake v pruskem deželnem zboru. Znano je, da je pruska vlada izgnala iz pruskih dežel jako veliko poljskih prebivalcev, ki so večinoma prišli k nam na Gališko. V našem državnem zboru stavili so naši poslanci že v jeseni vsled tega do ministerstva vprašanje, kaj je vzrok temu iztiravanju poljskih prebivalcev iz dežel pruskih? Govorilo se je tedaj, da se to godi iz verskih vzrokov, ker so bili večina izgnanih poljski židje. Naše ministerstvo na to kočljivo vprašanje ni moglo dati nobenega pravega odgovora in je obljubilo, da hoče pri pruski vladi v tej zadevi po svoji moči posredovati. Včeraj je pa knez Bismark v pruskem deželnem zboru brez ovinkov povedal, zakaj Poljake izganjajo. Mi hočemo poljsko prebivalstvo zmanjšati, rekel je Bismark, nemško pa pomnožiti. Nam že domači Poljaki presedajo, zato ne maramo še tujih imeti. Sploh je celi govor Bismarkov razodeval silno sovraštvo do poljskega rodú; zemlja od Vratislave do Königsberga, rekel je, mora biti naša, in ako ne pojde drugače, bomo poljskim posestnikom posestva s silo odkupili in jih nemškim naselnikom dali. Poljaki se zarad tega ne bodo mogli pritoževati, ker se bodo lahko preselili v Galicijo in si tam kupili nova posestva! Celó poljsko ženstvo v Bismarkovih očeh ni našlo milosti, ker se je zagrozil, da se noben uradnik in noben nemški naseljenec ne sme oženiti s Poljakinjo, ker bo sicer vedel, kaj mu je storiti! Ko bi bil kje kak drug minister kaj enacega govoril, ne pravimo, zoper Nemce, ampak zoper ktere koli ljudi, kak vriš in kak ropot bi bil po naših židovskih listih zarad tega nastal; ker je pa Bismark tako govoril in tako silo zažugal Poljakom, je to vse prav in naši liberalni nemški listi ga preslavljajo kot orjaka! Bismark v svoji samozavesti že več ne vé, kaj dela, in še manj kaj govori; omenjamo pa, da je bilo, odkar svet stoji, tudi pred njim že mnogo mogotcev, ki so se enako ošabno prevzemali, pa so z visočine padli, ali pa morali s svetovnega odra odstopiti, ko se jim kaj tacega še sanjalo nij in so delali načrte in velikanske priprave za prihodnost. Tudi na Pruskem ne bo zmerom tako ostalo, kakor si Bismark domišljeje, in Windthorst je prav imel, ko je Bismarku rekel, da bode po njegovem zgledu prihodnje socijaldemokratično Belenovó ministerstvo s silo odkupilo Bismarkovo po-

sestvo Schönhausen. Zgodovina ima svoja pota in hitrejšimi koraki stopa naprej, kakor je marsikomu ljubo.

Iz Mariborske okolice, 29. jan. Žganje in tobak ste dve hudi kugi za našo mladino, na kateri bi bilo treba še večkrat, kakor se to že itak godi, občno pozornost obračati ter jih s primernimi sredstvi zatirati. Posebno zoper tobak, kterega se je vsaj tukaj pri nas moška mladina še hujše poprijela nego žganja, bode se moralo nekaj vkreniti, sicer je vsa vojska zoper žganje zastoj, kajti po zdravniških svedočbah ravno prerano tobakanje budi v človeku potrebo po vpijanljivih pijačah, kar nam tudi vsakdanja skušja svedoči, ker so največi pijanci navadno tudi najhujši kačivci. Ako ste toraj te dve kugi med seboj v zvezi, morali bi se tudi skupno zatirati, ter pred obema mladino varovati.

Žalibog, da se pa v obče in pri nas še posebej otroci žganja premalo, tobaka pa skoraj celó ne varujejo, tako, da ni nič redkega, če iz šole gredoče dečke s smodko v ustih srečavamo. Ko pa dečki iz šole stopijo, je že malokteri najti, ki ne bi imel svoje pipe.

Najhujše je v tem obziru med mladimi mestnimi dečki, naj so že gosposkih ali delavskih staršev. Vaš dopisnik je videl še ne davno na lastne oči naslednji dogodek, ki to potrjuje:

Na svojem sprehodu za mestom je nek duhovnik naletel na pet poglavcev od 6—12 let starih, ki so vsi smodke pušili, ne da bi se po prišlem duhovniku dali motiti. Ker se za duhovnika ni nobeden zmenil, reče jim prijazno: „Otroci, pustite to, vam je za zdravje škodljivo; ko bi zdaj bil tukaj brič, bi vam pač moral vsem smodke pojmati.“ Mesto, da bi smodke proč vrgli ali vsaj skrili, začeli so še hujše pušiti ter kričati: „Naj le pride brič!“ — „Idite vi ponj!“ — „Mi ga lepo pozdravljamo!“ In najmanjši paglavce se je najboj drl: „Jaz ga tudi dam pozdraviti.“

Kaj more pač postati iz takih otrok, ki se že v tako nežni mladosti navadijo tobaka, ne da bi se dali o njegovi škodljivosti podučiti!

Skušnja nas uči, da ravno zavoljo kadenja otroci začnejo s slabimi tovariši zahajati na samotne stranske kraje, kjer se še drugih hudobij naučijo, in ravno izmed teh otrok je pozneje največ takih, ki se večidel po beznicah potikajo, da ondi žganjačijo in kadijo, naposled pa pridejo ali v bolnišnico ali v ječo, kjer v najboljših letih na duhu in telesu potrti umrjejo.

Ker je obče znano, da se lahkomišelná mladina ne dá rada podučiti ne od skušnje, ne od njegovih prijateljev, zato bi bilo treba, da bi za to poklicani in merodajni krogi na druga sredstva mislili, kako bi nezrelo mladino škodljivega žganja in tobaka obvarovali. Starišem, ki imajo prvo dolžnost, v teh rečeh ni veliko zaupati, kajti največ otrok se ravno od očeta tega nauči, in če je oče sam žganjačar in kadivec, kaj rad to razvado pri otroku prezre ali preslabo kaznuje. Učitelji tudi tu nič ne opravijo, ker zunaj šole otrok ne morejo nadzorovati, ako pa tudi v šoli pred tem dostikrat svarijo, hudobniši vendar to navzlic storijo, ker vedó, da njih učitelj itak občutljivo ne smé kaznovati. Zatoraj se z navadnimi sredstvi poduka in odgoje menda žganjepitje in kadenje pri otrocih v obče ne dá odpraviti, ampak prej ali slej bode treba seči po izvaurednih sredstvih, med kterimi je za razposajene paglavce od nekdanj največ izdalo brezovo olje, pri brezvestnih odrasčenih pa strah pred občutljivo kaznijo. Verska sredstva pri teh ljudeh navadno nič ne pomagajo, ako niso bili lepo krščansko izrejeni; v tem slučaju pa redko kateri v take napake zabrede.

Trgovinska in obrtnijska zbornica.

(Dalje.)

9. V pravico izbora gospodarjev in zavarovancev bi bilo potrebno:

- da so avstrijski državljani;
- da uživajo državljanske pravice;
- da so dovršili 24letno dobo.

V pravico izbornosti bi se zahtevalo:

- da so avstrijski državljani;
- da uživajo državljanske pravice;
- da so dovršili 30letno dobo.

10. Načelstvo bi se volilo navadno za dobo šestih let.

Po dovršenem tretjem letu bi se polovica članov umaknilo in bi se po novih volitvah nadomestili.

11. Zavarovanje delavcev bi se vršilo po dveh glavnih razredih, in sicer:

- I. glavni razred, z dvema nevarnostnima vrstama, bi obsegal zavarovance trgovinstva, rokodelstva, malega obrtstva, gozdarstva in poljedelstva;
- II. glavni razred, s tremi nevarnostnimi vrstami, bi obsegal zavarovance vseh obrtnijskih strok.

Ta razvrstitev kakor tudi postavki zavarovalnin (priloga A.)* bi se rabili začasno in potem na podlagi izkušenj preurejevali.

V občni prid bi se priporočalo, naj bi se v zmisli predloge zakona o zavarovanju proti nezgodam dovoljevalo znižanje tretjinskih doneskov zavarovalnin do najviše 25% gospodarjem, ki bi v primeri z drugimi podjetniki, vidno zmanjševali odstotke v njihovih delavcih pojavljajočih se boleznih in nezgod po svoji ljudomili previdnosti in po zboljševanju naprav v svojih podjetjih.

Vplačevanje zavarovalnin bi zadevalo po $\frac{1}{3}$ gospodarje in po $\frac{2}{3}$ delavce.

Mogoči prebitki izposlovanj hranili bi se po $\frac{1}{3}$ v lastni založni zakladi, po $\frac{1}{3}$ v državni zavarovalni zakladi in po $\frac{1}{3}$ v pokrajinski zavarovalni zakladi. V ravno tem razmerju bi se tudi mogoči primanjkljevi iz teh založnih zaklad pokrivali.

Nabéra zavarovalnin, glavnice in obrestnih obresti v 50letni zavarovalni dobi za tri dni bolehanja na leto razvidi se v tabeli, ktera je bila v 20. številki „Slovenca“ priobčena.

12. Zavarovanje teh razredov (t. 11) bi se vršilo po sledečih 6 mezdinih vrstah za 300 delavnikov na leto:

I. vrsta letne mezde	gld. 150.—
II. „ „ „ „	300.—
III. „ „ „ „	450.—
IV. „ „ „ „	600.—
V. „ „ „ „	750.—
VI. „ „ „ „	900.—

Zavarovanje mezde ali mezdine cene bi bilo dano na izvoljo zavarovancem; vendar pa bi bilo potrebno, da bi to odobraval gospodarji, ker bi doplačevali $\frac{1}{3}$ zavarovalnine.

Zavarovana mezdina cena naj bi bila primerna pravemu zaslužku; nikakor pa bi ne smela biti večja od zaslužka samega.

Ako bi bili zavarovanci po znižanju zaslužka primorani, da iz više v nižo mezdino vrsto preidejo, odločevale bi se odškodnine za tak slučaj v prestopnem letu ne po novi mezdini vrsti, marveč po prejšnji viši. Še le drugo leto bi se vredila plačila po novi nižji vrsti.

Ako bi nasprotno zavarovavec prešel iz nižje v višo mezdino vrsto, pričela bi se plačila po izbrani višji vrsti tudi še le drugo leto.

Premena iz nižje v višo mezdino vrsto bila bi pa dopuščena le do 30. zavarovalne dóbe in o polnem zdravju zavarovancea.

Ako bi zavarovavec vsled brezzaslužka ne mogel plačevati zavarovalnine, naj bi se ga z vplačanjem zavarovalnine tri mesece čakalo.

13. Pogrebneine bi se plačevalo prvih 10 let zavarovalne dóbe 5% od zavarovane mezde, potem pa do najviše 10% vsako petletje 1% več.

Iznašala bi toraj pogrebneina v zavarovalnih dóbah:

od 1. do vštetelega 10. leta	. 5%
„ 11. „ „ 15. „	. 6%
„ 16. „ „ 20. „	. 7%
„ 21. „ „ 25. „	. 8%
„ 26. „ „ 30. „	. 9%
in od 31. leta naprej nepremenno	10%.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Odbor katoliške družbe) se je osnoval in volil za predsednika mil. g. prošta dr. Ant. Jarca; podpredsednik je preč. g. kanonik dr. Andr. Čebašek; perovodji gg. Lahajner in Močnik; denarničar g. Krašovic; knjižničarja gg. Kobilica in Puc; v literarnem odseku so gg.: dr. Čebašek, Jeran, dr. Lampé, Marn, Zupančič in Kobilica; v gospodarskem odseku sta gg.: Jerič in Močnik. Odborniki so še naslednji gg.: Dogan, Flis, Jemec, Kržič, Kolar, Kulavie, Kunčič, Lindtner, Pirnat, Polak, Rozman in Zadnikar. — V predpustu boste dve tomboli, in sicer 21. febr. in 7. marca.

* Glej št. 20 „Slovenca“, kjer je dotična priloga A. po pomoti že natisnjena bila.

(Šestorica gledaliških godcev) svirala bo v nedeljo večer v Ljubljanski čitalnici ob prosti vstopnini. Ker v čitalnico naše občinstvo sploh rado prihaja, kedar ondi godci godejo, nadjati se je obilno gostov.

(Vodnikovo proslavljenje) priredi tudi letos Ljubljanska čitalnica sijajen ples na svečnico 2. febr. Pa tudi po deželi spominjale se ga bodo večinoma vse čitalnice.

(Pevski večer) napravi društvo „Slavec“ jutri v gostilni „pri Kroni“, kamor so vabljeni pevci in podporni člani.

(Umrl je) danes v tukajšnji bolnišnici čast. g. Anton Močnik, vpokojeni duhovnik Goriske nadškofije. R. I. P.!

(Umrl je) predvčeranjem zvečer tukajšnji umetni vrtnar Ermacora. Kakor čujemo pridobil si je ranjki marsikako zaslugo pri olupšavi Ljubljanskega mesta.

(Jonko contra „Slov. Narod“) imel je večeraj na Dunaji pred kasacijsko sodnijo poslednjo in ob enem določilno obravnavo, kjer je pa tudi — propadel. Saj drugače tudi priti ni moglo. Kdor je bil pri dotični obravnavi v Ljubljani navzoč, vsak je rekel, da se je Jonku prav zgodilo, da je pravdo zgubil, ker je to s svojimi dejanji zaslužil. Sedaj se je pokazalo, da so tudi najvišji sodniki v naši državi, gospodje pri kasacijskem sodnem dvoru tako razsodili. Pravica mora na dan!

(Dnevni red javne seje Ljubljanskega mestnega odbora), ktera bode v ponedeljek 1. dan februarja 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. — II. Finančnega odseka poročilo o proračunu mestne klavnice in loterijske posojilne zaklade za l. 1886. — III. Stavbinskega odseka poročilo: a) o kolavdaciji in konečnem računu gledé gradnje kanala v kolodvorskih in parnih ulicah; b) o dr. Franca Munde prošnji o določilu stavbinske črte gledé nameravanih zgradb v Gradišči, na Rimski cesti in v Igriških ulicah; c) o vdeležbi Ljubljanske mestne občine pri gradnji obrežnih zidov projektovanih po načrtu za osušenje Ljubljanskega barja. — IV. Šolskega odseka poročilo o c. kr. okrajnega šolskega nadzornika letnem poročilu o mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih za šolsko leto 1884/85. — V. Poročilo odseka za olupšavo mesta: a) o dopisu visoke c. kr. deželne vlade gledé preložitve botaničnega vrta; b) o napravi nove ograje nad stopnicami pred tivolskim gradom; c) o popravi altane pred tivolskim gradom; č) o napravi novega pota čez travnik iz glavnega drevoreda do novega dela parka; d) o naredbi strešnih žlebov pri novih stavbah.

(Tukajšnji veterani) imajo svoj občni zbor na svečnico 2. februarja dopoldne ob $\frac{1}{2}$ 9. uri v dvorani mestne zbornice. Na dnevnem redu je: 1. Pozdrav načelnikov. — 2. Sporočilo tajnikovo. — 3. Sporočilo blagajnikov. — 4. Sprememba obleke. — 5. Volitev odbornikov za triletno dóbo. — 6. Posamični nasvėti. — 7. Sporočilo o napravi lastne godbe.

(Kazni vredna malomarnost.) Prijatelj našemu listu nam sporoča: Na sv. Petra cesti sem bil danes gledalec jako neprijetnemu dogodku. Pred hišo, št. 30. so na cesto izpeljana okna iz kleti, pokrita pa s tako redkimi mrežami, da bi še odrasen človek lahko z ного notri zdrsnil in si jo zlomil. Danes zjutraj se je malo da ne ponesrečila mala šolarica. Noga ji je ušla skozi mrežo in revše se ni vedelo kako pomagati. Sam sem jo komaj spravil iz pasti. Tako malomarno, človeškemu zdravju in življenju nevarno pokrita okna na javni cesti bi ne smela biti. Zato prosim sl. mestni magistrat, naj naroči svojim sicer pridnim redarjem, da, ako bi se kdaj primerilo, da se izgubi kak redar tudi v te kraje, naj malo pogleda, kako in kaj bi se dalo tam popraviti.

(Okradena) je bila danes zjutraj na tukajšem kolodvoru c. k. pošta. V Ljubljano prihajajo na južnem kolodvoru zjutraj Dunaj-Tržaško poštni vlak, Gorenjec in iz Trsta mešanec skoraj vsi ob enem času s prav pičlim presledkom. Vsled tega imajo poštni služabniki ondi takrat veliko dela. V takih slučajih, ki se redno dan na dan ponavljajo, poštni ročni vozički, s kterimi se poštno blago iz ondašnjega urada k vlakom prevaževa, brez varuha naloženi stojé. To priliko je nekdo opazil in se je danes zjutraj ž njo okoristil. Približal se je takemu poštnemu vozičku, kterega je za jedno denarno vrečo z 202 gl. vsebine olajšal. Ko bi bil le nekoliko drugače segel, dobil bi bil namesto 202 gl. več tisoč goldinarjev. Kakor čujemo so tatú že na sledu.

(Za Einšpielerja) kot državnega poslanca proti liberalnemu Ghonu jeli so se zanimati tudi Koroški nemško-konservativci in je v tem smislu baron Reyer izdal volilni oklic, da naj vsi konservativno misleči svoje glasove oddajo Einšpielerju, ker se misli Ghon potezati za železnično progo, ktera bi Borovlje in Rožno dolino na stran pustila.

(„Brencelj“) prosi nas naznaniti, da bote 2. in 3. št. t. l. izšli skupno dne 10. februarja, ker mu 2. št. ni bilo mogoče izdati o pravem času; zato prosi svoje častite naročnike potrpljenja.

(„Jurja s pušo“) druga letošnja številka došla nam je danes v roke jako osoljena in zabavna. Tudi za letošnje leto velja „Juri s pušo“ le 3 goldinarje.

(Uloge župnikov), kedar prosijo pri politični oblasti za iztirjanje dolgá na štoli, morajo biti kolektivane, tako je razsodilo najvišje državno sodišče dne 21. marca 1885 pri slučajih, ki se je tam obravnaval.

(„Krško bralno društvo“) ne priredi 8. febr. Vodnikove slavnosti, ampak 2. februarja t. l. z istim vspehom, kakor je bilo v „Slovenca“ od 28. t. m. naznanjeno.

(V Braslovčah) v Savinski dolini namerava se kmalo ustanoviti podružnica društva sv. Cirila in Metoda. Oglasilo se je do sedaj že mnogo udov.

(Po Koroškem) se bo letos tudi četrti razred šklic na vojaški nabor za brambovee.

Razne reči.

— Umrl je 28. t. m. v Zemunu dr. Ivan Subotič, poslanec v hrvatskem saboru in znani pesnik.

— Staro-katoliki v Gradci. 22. novembra je cesarsko namestništvo na znanje vzelo, da se je v Gradci osnovalo društvo, ki hoče podpirati starokatoličanstvo s spisi, potovalnimi zbori, predavanjem in kakor že bode. Odsihmal so že mnogo delali, pošiljali povabila k vstopu, posebno pa vsem liberalnim poslancem v deželnem zboru. Pravili so že, da ljudje na tisoče pristopajo itd. „Grazer Tagespost“ je prinesla oklic k pristopu, kterega je podpisal nek dr. Julij Fink. Oklic pravi, da društvo ni politično, tudi žene lahko pristopijo. Udje plačujejo na leto po 50 kr., kdor plača 10 kr. na leto, je podpornik. Društvo se bode konstituiralo, kedar se jih 500 vpiše. — Staro-katoliki zanikujejo nezmotljivost papčezo, božja služba bode nemška, njih duhovni bodo oženjeni, imeli bodo svoje cerkve in duhovne bodo sami volili. Sicer jim je pa ljub vsak, ki pristopi. — Ali imajo staro-katoliki kako prihodnost? Pruska vlada jih je nastavljal, ker jih je hotla rabiti zoper katolike, v Avstriji tega ne bo, liberalci današnjega časa ne marajo ne za to, ne za drugo vero, njim gre le za nagajanje zoper katoliško cerkev. To bode pa trajalo nekaj časa, dokler jih žep ne bode bohel.

— Nadškof na Poznanskem je postal mil. g. prošt Dinder iz Königsberga, tako vé povedati „Posener Tagblatt“ in „Kuryer Poznanski“. Če sta resnica poročala, se bode kmalo izvedelo.

— Duhovska seminišča so na Pruskem zaprta že devet do dvanajst let, in sicer je bilo zaprto seminišče v Paderbornu 13. novembra 1873, v Hildesheimu 31. decembra 1873, v Trevirih 2. jan. 1874, v Fuldi 17. novembra 1874, v Kolinu 24. nov. 1875, v Vratislavu 5. marca 1876, v Limburgu 18. aprila 1876, v Monastiru 3. junija 1876, v Ermlandu 11. decembra 1876. Zastonj so bila dosihmal vsa prizadevanja katolikov, da se otvoré zopet vzgojišča duhovnov.

Telegrami.

London, 30. jan. Kraljica je naročila Gladstonu da naj napravi nov kabinet.

Madrid, 30. jan. Delavci brez dela so napravili rabuko. Prefekt obljubil jim je skrabeti za delo, nakar so se taisti mirno razšli.

Beligrad, 30. jan. Mijatovič odšel je zjutraj s tajnikom Zankovičem v Bukarešt.

Naznanilo.

Govore „o človeški sreči“ v prid rokodelcem katoliške družbe, ki sem jih ob koncu lanskega leta zaradi raznih božičnic itd. prenehal, bodem nadaljeval 2. febr. in dve naslednji nedelji. Hvaležen za dosedanje darove, se za tri zadnje večere tem vljudniše priporočam, ker je reč, za katero se gre, pač še večstranskega zanimanja zavednih katolčanov vredna, kakor se je do zdaj pokazalo. Vstopnice po 20 kr. se dobivajo tudi v „Katoliški Bukvarni“. **Ant. Kržič.**

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Umrli so:

27. jan. Helena Kumis, gostija, 86 let, Rožne ulice št. 11, Marasmus.

V bolnišnici:

26. jan. Katra Kune, gostija, 82 let, Marasmus senilis.

27. jan. Matevž Glašič, pek, 28 let, jetika. — Jakob Glinšek, gostjač, 73 let, Oedema pulmonum.

Tuji.

28. januarija.

Pri **Maliču**: Reich, Oppenheimer, Linhart, Einöhr, Kaurann, Scherenbrug, Kellermann, Jurt, Eckstein, Frank in Armuth, trgovci, z Dunaja. — Marija Abeles, zasebnica, iz Treboca. — Gorup, rentir, iz Reke.

Pri **Stonu**: M. Klitzmann, trgovec, iz Berlina. — Korngut, Semon in Tausig, trgovci, z Dunaja. — A. Deutsch, trgovec, iz Prage — Josip Minorik, ravnatelj tovarne za steklo, iz Ruš. — Ant. Matersdorfer, trgovec, iz Reke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Frane Hellimen, nadinženir, iz Trsta. — Karl Pregl, železn. uradnik, iz Pulja.

Pri **Avstrijskem caru**: Ožbald Bacher, trg. pot., iz Siska. — Janez Cof, zasebnik, iz Kranja. — Janez Debelak, zasebnik, z Gorenjskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		733-87	+ 1-6	brezv.	megla	2-00
29. 2. u. pop.		733-15	+ 4-8	sl. svz.	megla	
9. u. zveč.		733-03	+ 2-6	brezv.	megla	

Dež in megla. Srednja temperatura + 3-0° C., za 4-3° C. nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

30. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 05	kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 20	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 20	"
Papirna renta, davka prosta	101 " 25	"
Akcije avstr.-ogerske banke	870 " —	"
Kreditne akcije	298 " —	"
London	126 " 25	"
Srebro	— " —	"
Francoski napoleond.	10 " 01	"
Ces. cekini	5 " 93	"
Nemške marke	61 " 95	"

Okrožnica

Njih Svetosti papeža Leona XIII.

Krščanski uravnavi držav.

Obsega 32 strani v osmerki in velja 6 kr., kdor jih naroči več skupaj jih dobi še ceneje.

Prodaja lepega posestva.

V Vidmu pri Velikih Lašičah, na tako zvanem Dobrem polju (Gutenfeld), prodá se pod dobrimi pogoji lepo posestvo, obstoječe s hiše s krmo in pokritem kegljiščem, štaecno, hlevi in kletmi, na novo lepo zidano opekarnico in njivami. To posestvo prodá se za okolo 10.000 gl., tako, da se polovica plača takoj, drugo pa v obrokih, ali se pa dá tudi za 500 gl. letnine v najem.

Kupei naj se oglasijo pisмено ali osobno pri Ant. Drufovku, veleposestniku v Mirni pri Gorici, ali pa pri pooblaščenca g. Francu Krševanju v Dornbergu pri Gorici. (3)

Na novo ustanovljena

menjevalnica

Kordin & Schmitt,

Stolni trg št. 4,

priporoča se p. i. občinstvu za nakup in razprodajo vsake vrste vrednostnih papirjev, denarja, menjic in za borzne operacije z naj ugodnejimi in poštenimi pogoji. Menjevalnica posojuje tudi na vrednostna pisma in sprejema v izvršitev vsa opravila, ki spadajo v področje bank. Ob enem sprejema tudi dragocenosti proti zmerni odškodnini v shrambo.

Ravno tu so naprodaj (3)

vsake vrste promese, kedarkoli se zrebajo srečke.

Surova vazelina

(Roh-Vaseline),

neka rudninska mast, ki je najboljše mazilo za usuje in jermenje, ker tudi še tako trdo usuje takoj voljno in mehko stori, ga obvaruje, da se ne premoči, ne strohni in se ne osuši ter postane s tem mazilom bolj trpežno.

Surova vazelina je tudi dobra za vse mazanju podvrženo orodje. Izvrtstvo je to mazilo tudi za mazanje

konjskih kopit,

kar spričuje vis. e. kr. ministerstvo s svojim razglasom 12. julija št. 2030 in priporočila mnogo živinozdravnikov. Naj bi se toraj vsakdo o dobroti tega mazila sam prepračil. Velja v kositarskih škatljah 10, 35, 50 in 80 kr. po velikosti. Trgovci jo dobijo po znižani ceni.

Za obilno naročevanje se priporoča

FRANC RUS,

(3) zaloga surove vazeline v Novem mestu.

Prave garantirane

voščene sveče

in (12)

voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

Oroslav Dolenc,

svečar v Ljubljani.

Umetne (2)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem americkanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Piccoli-eva esenca za želodec.

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezní v želodcu in trebuhu, bodenje, kró, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migrena itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc. Pri večem številu dahi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

(27) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitarni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj pretéče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljše zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih četnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček. 50 kr. 1000 koščekov 4 gl. 2000 košček. 6 gl.)

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenju, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučenju boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žličic. Steklenice 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti porzetji izvršujejo.

